

OŠ Zadobrova
Zadobrovška cesta 35
1260 Ljubljana Polje

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE ZADOBROVA

Verzija 3, veljavnost od septembra 2023

Sestavili: Aktivni šole
Odobril: Vladimir Znoj, ravnatelj

KAZALO

1. VZGOJNI NAČRT OŠ ZADOBROVA _____	4
2. TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA _____	4
3. VZGOJNE DEJAVNOSTI _____	6
3.1 PREVENTIVNE IN PROAKTIVNE DEJAVNOSTI _____	6
3.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE _____	7
3.3 VZGOJNI POSTOPKI IN RESTITUCIJA _____	7
4. SODELOVANJE S STARŠI _____	8
5. DRUGI ZAKONI IN AKTI, KI JIH JE TREBA UPOŠTEVATI OB VZGOJNEM NAČRTU _____	9

VIZIJA ŠOLE

Naša šola v harmoniji razvija pozitivno naravnost posameznika do okolja, športa in raziskovanja ter ozavešča o odgovornosti za lastno prihodnost. Otroka razvija v celovito osebnost, ki je v stiku z okoljem, v katerem živi, in ga spodbuja pri krepitvi njegovih sposobnosti in potencialov. Vzgaja v smeri sodelovanja, strpnosti in sprejemanja drugačnosti ter spoštovanja temeljnih človekovih pravic in svoboščin.

1. VZGOJNI NAČRT OŠ ZADOBROVA

Vzgojni načrt naše šole je zasnovan na naslednjih temeljih:

- oblikovan je na osnovi vizije in poslanstva šole,
- je del Letnega delovnega načrta šole,
- dosežen je na podlagi sodelovanja med strokovnimi delavci šole, učenci, starši in okoljem, v katerem živimo.

Sledili bomo naslednjim skupnim ciljem, ki so oblikovani na podlagi pogovorov z učenci posameznim razredov na oddelčnih urah ter z anketnim vprašalnikom za starše in učitelje.

Cilji:

- Razvijamo spoštljive medsebojne odnose in prijetno vzdušje med nami: smo strpni, empatično doživljamo druge, izboljšujemo medsebojno komunikacijo.
- Razvijamo znanje in odgovornost do dela in svojega znanja (redno obiskujemo pouk, opravljamo domače naloge, izboljšujemo učni uspeh, med poukom izklopimo mobilne telefone in druge moteče dejavnike).
- Skrbimo za svoje zdravje in varnost (kadar je to mogoče, v šolo prihajamo peš ali s kolesom, pri čemer upoštevamo cestnoprometne predpise za kolesarje in pešce).
- Odgovorno ravnamo s svojo, tujo in šolsko lastnino (prevzemanje odgovornosti ob neprimernem vedenju).
- Skrbimo za odnos do hrane in okolja: trudimo se za trajnostno usmerjeno prehrano, varčujemo s hrano, se kulturno prehranjujemo in privzgajamo zdrave prehranjevalne navade.
- Ohranjamo naravo: skrbimo za čisto in urejeno okolico šole, ločujemo odpadke, varčujemo z energijo in vodo.

2. TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

Osnovna šola vsem učencem omogoča razvoj ustvarjalnega, kritičnega mišljenja, presojanje in oblikovanje odločitev, reševanje problemov in prevzemanje odgovornosti ter razvijanje lastne

samopodobe. Hkrati razvija tudi sposobnosti razumevanja in spoštovanja drugačnosti, sodelovanja in razumevanja soodvisnosti, oblikovanja skupnih vrednot in sožitja v različnosti. Pri učencih spodbuja skrbno in spoštljivo ravnanje z naravo, materialnimi in energetskimi viri, ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter bogastvo Zemlje, kar je povezano z našo vizijo šole. Vključuje jih v čim več aktivnosti, pri katerih imajo priložnost poglobljenega razumevanja trajnostnih izzivov in odkrivanja možnosti lastnega prispevka k trajnostnemu razvoju z namenom oblikovanja vrednot in stališč v smeri trajnostne preobrazbe.

Učencem omogoča spoznavanje in razumevanje sebe in drugih v vsej njihovi različnosti, s poudarjanjem lastne odgovornosti za medsebojne odnose, uspešno sobivanje, vrednotenje svojega napredka pri doseganju ciljev, reševanju lastnih problemov in problemov skupnosti.

Šola mora učencem omogočiti spoznavanje in razumevanje pomena skupnih vrednot in pravil ter pripravljenosti sprejemanja posledic njihovih dejanj, kadar so ta v nasprotju s potrebami in pravicami drugih.

Pri delu nas usmerjajo naslednje vrednote:

- znanje,
- dobri medsebojni odnosi,
- varnost,
- delavnost,
- spoštovanje,
- ustvarjalnost,
- ljubezen do narave,
- vztrajnost,
- prijateljstvo,
- zadovoljstvo.

Šola vzgaja za vrednote z vsakodnevnimi praksami, različnimi dejavnostmi, ki spodbujajo prevzemanje odgovornosti za svoje življenje, v okviru projektov, ur oddelčnih skupnosti, dnevov dejavnosti in ob drugih priložnostih.

Vzgojna načela, ki jih želimo izpostaviti v vzgojnem načrtu in za katera se bomo trudili in prizadevali:

- načelo individualizacije; oblikovanja optimalnega okolja za vsestranski razvoj posameznika (zavzetost za posameznika),

- načelo enakosti (sodelovalni odnos in skupno reševanje problemov),
- načelo pozitivne naravnosti,
- načelo dobrobiti učenca (zaupanje in zagotavljanje varnosti).

Odnosi morajo temeljiti na zaupanju in medsebojnem spoštovanju.

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI

Vzgojne dejavnosti se izvajajo z namenom doseganja vrednot in ciljev, ki smo si jih zastavili, pri čemer je osnova vzgojnega delovanja usmerjena v preventivno dejavnost. Prek svetovanja učencem in njihovega usmerjanja, razvijanja občutka lastne odgovornosti ter različnih orodij (pohvale, nagrade, priznanja ...) šola razvija varno in spodbudno okolje za doseg zastavljenih ciljev.

3.1 PREVENTIVNE IN PROAKTIVNE DEJAVNOSTI

Z dejavnostmi, ki jih bomo izvajali na šoli, želimo:

- razvijati ugodno socialno klimo, občutek varnosti, zaupanja, sprejetosti, medsebojne povezanosti in sodelovanja,
- oblikovati oddelčne in šolske dogovore o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja,
- izvajati razvojne in druge projekte,
- razvijati socialne veščine, vrstniško svetovanje in posredovanje,
- zadovoljiti potrebe učencev po uspešnosti, svobodni izbiri, ustvarjalnosti, gibanju in sprostitvi,
- obravnavati različne življenjske probleme in usposabljanje se v njihovem reševanju.

Poglobljen pogovor temelji na iskanju vzrokov učenčevega vedenja, saj mu ob njihovem poznavanju lahko učinkoviteje pomagamo. Možnost spremembe učenčevega vedenja je večja v primeru zaupanja in vzpostavitve dobrega odnosa.

V sklopu preventivnih dejavnosti šolska svetovalna služba in zunanji izvajalci izvajajo različne delavnice, vsebina katerih je prilagojena oddelkom in zaznani trenutni problematiki. Z namenom krepitve razrednih odnosov, sprotnega reševanja konfliktov in razdelovanja vsakodnevnih težav se del šolskih ur začne s pogovorom, pri katerem imajo učenci možnost

izpostaviti svoje želje in potrebe ter deliti svoje občutke. Oddelki razredne stopnje se tega načina pogovora poslužujejo med jutranjim krogom.

3.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje pomagata učencem pri reševanju problemov v povezavi z njihovim šolskim delom, osebnim razvojem in medsebojnimi odnosi, pri čemer se pozornost namenja tudi prevzemanju odgovornosti. Izvaja se v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovornih ur in v okviru različnih preventivnih delavnic. Izvajajo ga strokovni delavci šole, lahko pa tudi posebej usposobljeni vrstniki, pri čemer govorimo o modelu reševanja s pomočjo mediacije.

V procesu svetovanja in usmerjanja učenci oblikujejo lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje, organizirajo lastno delo za večjo učinkovitost, spremljajo svojo uspešnost, razmišljajo in presojujejo lastno vedenje in vedenje drugih ljudi, prevzemajo odgovornost za svoja dejanja in sprejemajo posledice teh dejanj. Krepijo svojo sposobnost empatičnega ravnanja in vživljanja v občutke drugih, razumejo vzroke za neustrezna vedenja sebe in drugih, se učijo ustreznega uravnavanja lastnih čustev in uglasitve s čustvi drugih. Učijo se strategij reševanja konfliktov ter soočanja z lastnimi čustvenimi stiskami, povezanimi z občutenjem strahu, tesnobe, apatije, frustracij ter doživljanjem neuspehov. Poznajo in razumejo načine iskanja pomoči v stiski in se trudijo za prepoznavanje stiske pri prijateljih in sošolcih ter nudenje pomoči.

3.3 VZGOJNI POSTOPKI IN RESTITUCIJA

Vzgojni postopki se uporabljajo ob kršitvah šolskega reda, vzgojni ukrepi pa so uvedeni v primeru, ko učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju nastalih problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Pri izvajanju vzgojnih postopkov in ukrepov gre za iskanje možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja, pri čemer enega od korakov predstavlja restitucija.

Restitucija daje prednost reševanju konfliktov pred kaznovanjem, učenec pa se med postopkom sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za tako ravnanje in poišče možen način, s katerim svojo napako popravi oz. se z oškodovancem dogovori za način poravnave.

Restitucija v nasprotju s kaznijo v večji meri privede do učenčevega razmišljanja in refleksije o tem, kaj je storil narobe, poleg tega pa pridobi možnost, da svojo napako popravi. Ključno je, da ob tem pri učencu ne vzbujamo občutkov krivde, ga ne ignoriramo in kritiziramo, ampak mu damo jasno vedeti, da je storil napako, in ga vprašamo, kako bo to popravil.

Pomembno je tudi, da ob prekršku reagiramo takoj in se z učencem pogovorimo. Poslušamo ga, poskušamo razumeti, kaj je želel z dejanjem doseči, in mu razložimo, zakaj je bilo njegovo dejanje v nasprotju s pravili šolskega reda.

Z učencem se pogovori učitelj, ki je bil ob prekršku prisoten, ob težjih kršitvah pa se oblikuje tim, ki vključuje razrednika, prisotnega učitelja, svetovalno službo in samega učenca. Člani tima nato skupaj poiščejo način, s katerim se učenec oddolži za povzročeno škodo (materialno, moralno) oz. se z oškodovancem dogovori za način poravnave.

4. SODELOVANJE S STARŠI

Načelo sodelovanja s starši izhaja iz dejstva, da starši nosijo pomemben delež odgovornosti za otrokov razvoj in napredek, zato je sodelovanje z njimi nujno. Strokovni delavci na šoli in starši so v partnerskem odnosu, kjer imata obe strani svoje odgovornosti in pravice. V vzgojnem načrtu naše šole želimo poudariti odgovornost staršev za sodelovanje s šolo in aktivno spremljanje ter vodenje svojega otroka.

Učitelj ima profesionalen in odkrit odnos s starši. Poskrbeti mora, da jim poda vse osnovne informacije glede učne snovi, organizacije dela in posebnosti otroka. Razredniki in drugi strokovni delavci šole jih pravočasno obveščajo ter morebitne težave rešujejo hitro in načrtno. V primeru pričakovanj staršev, ki niso v skladu s strokovnimi vzgojnimi načeli šole, se šola ne sme podrediti družini, ampak mora poskušati starše s strokovnimi utemeljitvami pridobiti za sodelovanje. Pomembna je svetovalna pomoč staršem v vzgojnih zadevah in redno obveščanje o vedenju njihovih otrok. V posameznih primerih jih šola usmeri v ustrezne svetovalne institucije.

V Letnem delovnem načrtu so določene oblike, koledar in urniki komuniciranja s starši. Sodelovanje s starši poteka tako v individualni kot v skupinski obliki. Med individualne uvrščamo govorilne ure z učitelji, svetovalnimi delavkami in drugimi strokovnimi delavci šole, komunikacijo po elektronski pošti in telefonu ter različne razgovore. Skupinske oblike vključujejo roditeljske sestanke, okrogle mize, različna (vabljen) predavanja, delavnice ter družabna srečanja. Starši so o delovanju šole obveščeni tudi prek spletne strani šole (www.os-zadobrova.si).

Posebna oblika sodelovanja s starši je Svet staršev. Pri tem gre za uresničevanje interesov staršev v oddelčni skupnosti, sestavljajo pa ga po en predstavnik staršev oddelčne skupnosti, ki je izvoljen na roditeljskem sestanku.

Zadovoljstvo staršev je eden od naših temeljnih ciljev, zato smo nanj pozorni in ga spremljamo ter merimo prek pogovorov ter zapisov pohval in pritožb.

5. DRUGI ZAKONI IN AKTI, KI JIH JE TREBA UPOŠTEVATI OB VZGOJNEM NAČRTU

- ZOFVI
- Hišni red
- Šolski pravilnik
- Publikacija šole za tekoče šolsko leto
- Pravila šolskega reda
- Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli
- Letni delovni načrt Eko šole za tekoče šolsko leto
- Letni delovni načrt Zdrave šole za tekoče šolsko leto

Vladimir Znoj,
ravnatelj